

EEN LIED OVER DE WALVIS VAN OOSTENDE

Op 23 oktober 1892 spoelde op het strand nabij de vuurtoren van Oostende een dode walvis aan. Het krenge was reeds half verrot en verspreidde een sterk onaangename geur.

Met het volgende tij werd het krenge naar zee meegesleurd en opnieuw op het strand gebracht, ditmaal in de nabijheid van het kapelletje van Bredene.

Een zekere CATTOOR-MOLLEMANS kocht het aangespoelde dier en stelde het tegen betaling ten toon op het strand. Duizende mensen uit het binnenland kwamen kijken en de handelaars die waar verkochten op het strand aan de kijkers deden goede zaken.

Maar omtrent die tijd werd tyfus gesignaleerd, twee kinderen stierven en men meende dat de rotte walvis hiervan de oorzaak was. CATTOOR kreeg bevel van het gemeentebestuur om de walvis te verbranden en de overblijfselen onder te graven. Wat dan ook gebeurde.

Het geïllustreerde blad "LE PATRIOTE ILLUSTRÉ" van einde 1892 bracht twee tekeningen van de walvis : "d'après des photographies de J. DEMUENYNCK fils, photo-amateur Ostende".

Maar de walvis kwam ook op de markt terecht en wel onder de vorm van een lied, gedicht, gezongen en uitgegeven door "DECANQ Charles te Yperen". Het lied moet wel een tijdje succes gekend hebben want we vonden het terug in de verzameling R. HESSEL op een vliegend blad waarin onder meer een ander lied over een gebeurtenis die plaats vond op 10 maart 1897. Dus vijf jaar na de walvis.

De dichter van de verzen heeft de geschiedenis van deze walvis met een beetje fantasie naar eigen smaak verwerkt.

D E W A L V I S C H T E O O S T E N D E

Wat is ons weer overgekomen
Hier in ons Oostendsche stad.
In die groote waterstroomen
Wat een rare klucht is dat
Ziet ik moet het u toch zeggen
Van dien grooten wallevisch
Ik zal het u uit gaan leggen
Hoe hij daar gekomen is.

refrein : 't Was al op het onverwacht
Waar er niemand op en dacht
Zij brachten dat vischje hier aan kant
Van 22 meters lang
De visschers van d'Oostendsche stad
Hebben er sooveel geld voor g'had
Want zijn kop en zijnen steert
Dat was zien alleene weerd.

Daar kwam vele volk naar loeren
Toegestroomt van alle kant
Twee, drie, honderd duizend boeren
Liepen dag en nacht in 't zand
Men die moest er voren waken
Van zoo gauw dat men zag
Dat zij wilden ruzie maken
Met een overgroot beslag.

refrein : Ieder wist al spoedig ras
Dat hij al daar te ziene was
Hij lag daar aan de kant van 't sas
En men maakte veel embras
Alle soort van vreemde ras
Kwamen er daar op 't zelfde pas
't Is voor d'Oostendsche kermis
Dat de walvisch gekomen is.

Als die feeste is begonnen
Waakte men bij nacht en dag
Hij is van zijn plaats weggezommen
Terwijl de wakers te slapen lag
Maar als zij nu wakker wierden
Denkt hoe zij verslagen stond
Hooft ze roepen hoort ze tieren
Omdat hij geen walvisch meer en vond.

refrein : Och kromme Pier, wat nu gedaan
Zei den anderen Baviaan
Ik zal naar mijn huis toegaan
'k Wil hier niet voor nietend staan
Maar zij liepen alle twee
Langs den oever van de zee
Een einde voorder op het zand
Is de walvisch wederom aangestrand.

Zij waren haast dood van alteratie
Zij waren zuipende leekende nat
Zij liepen over de groote statie
En zij zopen hulder zat
Terwijl de walvisch lag te gapen
Om zoo goed bewaakt te zijn
Hadden die wakers liggen slapen
Door den sterken brandewijn.

refrein : Vrienden wat denkt gij daarvan
Van krommen Pier en dikken Jan
't Was curieus als men dat zag
Iedereen schoot in een lach
Ziet dat is een vieze zaak
En 't was tijd dat men 't vernam
Of de walvisch was naar Amsterdam.

Luistert vrienden voor het leste
De walvisch lag hier aan kant
Omdat hij stonk gelijk de peste
Hebben z'hem geheel en gansch verbrand
Geheel met petrol begoten
't Was een overgroot plezier
Van aan zijn kop tot aan zijn pooten
Stond hij geheel en gansch in vier.

refrein : 'k Heb daar een liedje gedicht
'k Was er wel niet aan verplicht
'k Zing het u zoo kort en goed
Omdat het u plezier aandoet
Sophie, Marie en ook Trinet
Zeiden dat hij stond zoo dik en vet
Maar 't is toch jammer van die visch
Dat hij g'heel opgeschoepd is.

Over één van de walvissen die ooit te Oostende aanspoelden bestaat nog een liedje, waarschijnlijk gezongen terwijl de meisjes in de koord dansten.

De tekst vond ik terug in een reeks Oostendse liedjes uit de verzameling van wijlen Ary SLEEKES (archief De Plate - Oostende).

Het gaat aldus.

Moeder 'k hèn naar Oostende gewist
Naar dien walvisch, naar dien walvisch
Moeder 'k hèn naar Oostende gewist
Naar dien overgrootte visch.

Hij was lang, 'k heb hem gezien
Honderd meters, honderd meters,
Hij was lang, 'k heb hem gezien
Honderd meters en dertien.

En dat zal ik nooit vergeten
Zo'n overgrootte visch gezien.

En Mietje rolde van den dijk
Bij die walvisch, bij die walvisch
En Mietje rolde van den dijk
Met heur rokjes in de slijk.

Of we hier te doen hebben met een Oostends liedje is een open vraag. Een Oostendenaar zal niet zingen dat hij naar Oostende geweest is om de walvis te bekijken. En anderzijds meen ik dat in het dialect van onze stad gezegd wordt : "Moeder 'k zien naar Oostende gewist" in plaats van "'k hèn....".

J. KLAUSING

#

HET OOSTENDS WEEKBLAD "DE WEEZEN - LES ORPHELINS" (1933)

In een privéverzameling te Oostende troffen we een meer dan merkwaardig stuk Oostends drukwerk aan.

Het betreft het weinig bekende tweetalige weekblad "De Weezen - Les Orphelins" uit december 1933.

In volle crisistijd was de Oostendse drukker Georges GRIMMELPON (drukkerij gelegen Nieuwpoortsesteenweg 69-71) tot publikatie ervan overgegaan, om precies te dienen als een aanklacht tegen de heersende crisis, het overwicht van de coöperatieve maatschappijen en de corruptie binnen het gerecht.

In extenso brengen wij U de volledige weergave van de nederlands-talige tekst (2 pagina's).

Het is het enige nog bestaande exemplaar van deze krant die kon worden teruggevonden.

Identiteitsfiche van de krant

I. bewaarplaats :

Privéverzameling Oostende 16 december 1933 (1).

II. a. ondertitel :

Journal hebdomadaire : pour soutenir les intellectuels, ouvriers-orphelins, et découvrir les sauvages, qui attrapent sous main !